

บทที่ 4

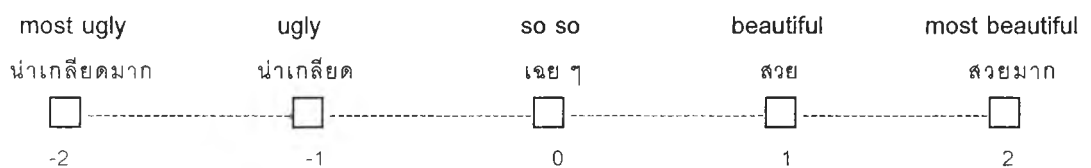
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลด้วยการนำแบบสอบถามไปใช้สอบถามกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ใช้เส้นทางของถนนหลักรอบเกาะสมุย คือ กลุ่มนักท่องเที่ยว และกลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เกาะสมุย ตลอดจนนำมาใช้ถามกับกลุ่มคนในกรุงเทพฯ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 150 ชุด มาแปลเป็นรหัสและบันทึกลงในโปรแกรม SPSS เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์นั้นได้ใช้ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์, การทดสอบ Chi-Square และ Multidimensional Scaling ผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็น ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

4.1.1 คุณภาพทัศนียภาพของถนนหลักรอบเกาะสมุย

4.1.1.1 คุณภาพทัศนียภาพในแต่ละจุดของถนนหลักรอบเกาะสมุย จากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามหลาย ๆ กลุ่มให้คะแนนคุณภาพทัศนียภาพจากภาพทั้ง 28 ภาพโดยแบ่งเป็นช่วงคะแนน คือ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดค่าเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เป็น 1=น่าเกลียดมาก, 2=น่าเกลียด, 3=เฉย ๆ, 4=สวย และ 5=สวยมาก แล้วจึงนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นค่ากลางที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า ภาพที่มีคะแนนสูงที่สุด (สวย) ได้แก่ ภาพที่ 8, 13 และ 12 โดยมีคะแนนเป็น 4.45, 3.99 และ 3.79 ตามลำดับ โดยเฉพาะภาพที่ 8 และ 13 นั้นไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามผู้ใดให้เหตุผลที่บอกว่าภาพน่าเกลียดเลย ส่วนภาพที่มีคะแนนต่ำที่สุด (น่าเกลียด) ได้แก่ ภาพที่ 4, 14 และ 1 มีคะแนน 2.5, 2.73 และ 2.79 ตามลำดับ

ภาพที่ 64
ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูง

8

13

12

จากภาพ ภาพหมายเลข 8 คือ ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงที่สุด ภาพ
หมายเลข 13 และภาพหมายเลข 12 คือ ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงรองลงมา

ภาพที่ 65
ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ต่ำ

4

14

1

จากภาพ ภาพหมายเลข 4 คือ ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ต่ำที่สุด ภาพหมายเลข 14 และภาพหมายเลข 1 คือ ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ที่ต่ำรองลงมา

เป็นที่น่าสังเกตว่าภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงนั้นจะเป็นภาพที่มีองค์ประกอบที่เป็นธรรมชาติ (Natural Elements) เช่น ต้นไม้ ภูเขา ทะเล เป็นต้น ส่วนภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ต่ำนั้นจะมีการปรากฏของการพัฒนา (Cultural Modification) อย่างหนาแน่น

4.1.1.2 คุณภาพทิวทัศน์ตลอดแนวถนนหลักรอบเกาะสมุย ค่าเฉลี่ยที่ได้จากแต่ละภาพเมื่อนำมาเรียงลำดับของแต่ละจุดตามหน่วยพื้นที่ที่ได้แบ่งไว้โดยเริ่มจากหน่วยที่ 16* คือ จากท่าเรือเฟอร์รี่ไปในทิศทางตามเข็มนาฬิกา (วนขวา) และทิศทางทวนเข็มนาฬิกา (วนซ้าย) ฉะนั้นจะได้ลำดับของภาพดังนี้

ทิศทางตามเข็มนาฬิกา (วนขวา) ได้แก่ ภาพที่ 27, 27, 1, 3, 2, 5, 6, 7, 8, 11, 10, 12, 13, 14, 27, 15, 17, 18, 19, 21, 23, 19, 25, 24, 27, 26 และ 28

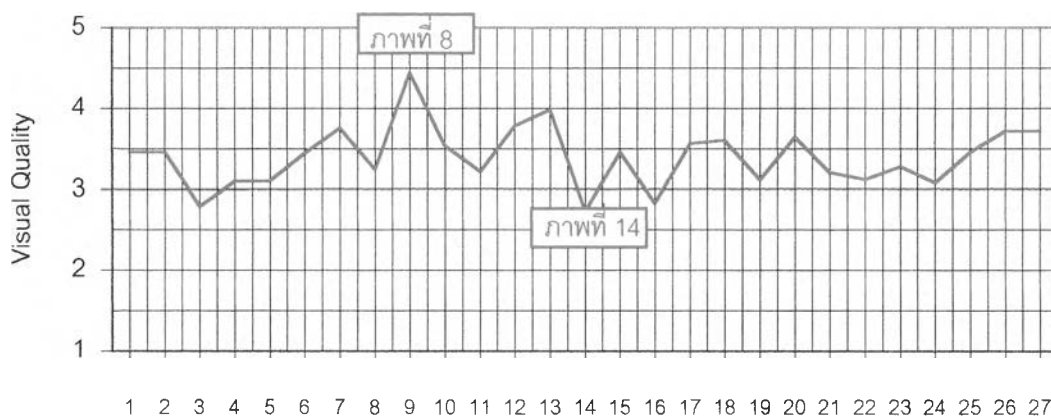
ทิศทางทวนเข็มนาฬิกา (วนซ้าย) ได้แก่ ภาพที่ 27, 18, 16, 17, 24, 25, 19, 23, 21, 22, 19, 16, 20, 15, 27, 14, 13, 12, 10, 11, 9, 8, 7, 6, 5, 4 และ 27

จะเห็นได้ว่าภาพในบางจุดจะเป็นภาพที่ซ้ำกันนั่นก็คือ ภาพที่ถูกใช้เป็นตัวแทนในบริเวณอื่นด้วย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างกันของภาพมากนักระหว่างทั้งสองจุดถึงแม้ว่าจะเป็นคนละหน่วยพื้นที่ก็ตาม* ส่วนภาพที่ไม่ปรากฏในทิศทางตามเข็มนาฬิกานั้นก็คือภาพที่จะเห็นได้เฉพาะในทิศทางทวนเข็มนาฬิกาเท่านั้น** ทำให้มุมมองทั้งสองทิศทางมีความแตกต่างกันบ้างในบางจุด ฉะนั้นเมื่อนำมาเรียงกันเป็นลำดับของวิว (Sequence) ในทั้งสองทิศทางแล้วจึงมีจุดต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 27 อันดับเรียงต่อกัน และเมื่อแทนด้วยค่าเฉลี่ยในแต่ละลำดับแล้วแสดงผลจะได้กราฟ ดังนี้

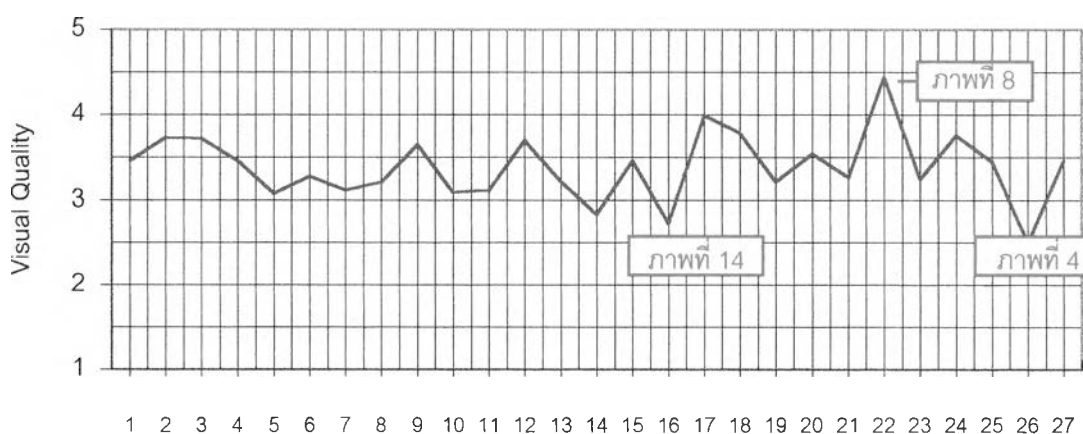
* เมื่อข้ามเรือเฟอร์รี่มาจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะต้องมายังบริเวณหน่วยพื้นที่ที่ 16 เป็นบริเวณแรก ซึ่งภาพที่แทนหน่วยพื้นที่ที่ 16 ก็คือ ภาพที่ 27

* ภาพที่ 27 แทนภาพในหน่วยพื้นที่ที่ 7, 14, 16 และ 17 ส่วนภาพที่ 19 แทนภาพในหน่วยพื้นที่ที่ 10 และ 12

** ภาพที่สามารถเห็นได้เฉพาะในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา ได้แก่ ภาพที่ 4, 9, 16, 20 และ 22

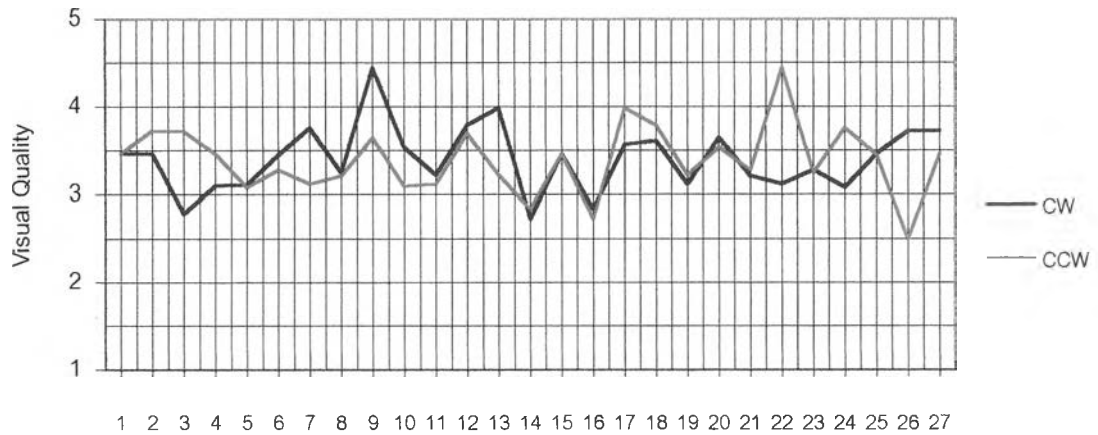
ทิศทางตามเข็มนาฬิกา

ทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

ภาพที่ 66 กราฟแสดงคุณภาพทัศนวิสัยของถนนหลักกรอบเกาะสมุย

จากกราฟ จุดที่สูงที่สุดในทั้งสองทิศทางคือ ภาพที่ 8 (ตำแหน่งที่ 9 ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา แต่เป็นตำแหน่งที่ 22 ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา) และในจุดที่ต่ำสุดของกราฟในทิศทางตามเข็มนาฬิกาคือ ภาพที่ 14 (ตำแหน่งที่ 14) ส่วนภาพที่ 4 เป็นภาพที่อยู่ในจุดต่ำสุดของกราฟในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา (ตำแหน่งที่ 26) เมื่อนำกราฟในทั้งสองทิศทางมาเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าทั้งสองทิศทางนั้นมีแนวโน้มของกราฟสูงต่ำสลับกันไปโดยตลอด แต่จะเกาะกลุ่มอยู่ในช่วงคะแนน 3-4 ดังภาพที่ 67

ภาพที่ 67 กราฟเปรียบเทียบคุณภาพทัศนทัศนทั้งสองทิศทาง

นั่นแสดงว่า คุณภาพทัศนทัศนตลอดแนวถนนหลักรอบเกาะสมุยโดยรวม นั่นคือ *สวย* ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลที่ได้จากแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้ตอบให้คะแนนของทัศนทัศน โดยรวมของถนนหลักรอบเกาะสมุย ผลที่ได้มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.55 เช่นเดียวกัน นอกจากนี้แล้วหาก พิจารณาในกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังเกาะสมุยหลาย ๆ ครั้งพบว่า 63% ของผู้ที่กลับมาอีกตอบว่าสาเหตุที่ทำให้กลับมาอีกนั้นเป็นเพราะเกาะสมุยมีทัศนทัศนที่สวยงาม เป็นธรรมชาติ และเหมาะแก่การพักผ่อน เช่นเดียวกับกลุ่มของผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ตอบในลักษณะเดียวกัน นั่นจึงน่าจะเป็นข้อสรุปได้ว่าเกาะสมุยนั้นมีทัศนทัศนที่มีความสวยงามทั้งในสายตาของนักท่องเที่ยว และผู้ที่อาศัยอยู่

4.1.1.3 คุณภาพทัศนทัศนที่สัมพันธ์กับผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม เมื่อพิจารณาการให้คะแนนคุณภาพทัศนทัศนกับตัวแปรต่าง ๆ ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามอันได้แก่ เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, จำนวนครั้งที่ไป, ระยะเวลาที่อยู่, พาหนะที่ใช้, เชื้อชาติ ฯลฯ ด้วยการศึกษาค่า Pearson Chi-square ซึ่งเป็นค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยถ้าหากค่ามีค่า Pearson Chi-square น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 นั่นแสดงว่าตัวแปรดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติจริง กล่าวคือ ตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กับการให้คะแนนคุณภาพทัศนทัศน ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากค่าดังกล่าวจึงสรุปได้ว่ากลุ่มของการศึกษา, อาชีพ, พาหนะที่ใช้, เชื้อชาติ และความคุ้นเคยกับพื้นที่นั้นมีความสัมพันธ์กับการให้คะแนนและมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

- 1) การศึกษา ยังมีการศึกษาสูง (ระดับปริญญาตรี-ปริญญาเอก) มีแนวโน้มของการให้คำตอบเป็น *น่าเกลียดหรือเฉย ๆ* ในขณะที่กลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ (ต่ำกว่าปริญญาตรี) มักจะตอบในทางตรงข้าม คือ *สวย*

2) อาชีพ กลุ่มอาชีพสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกมักจะมีแนวโน้มของคำตอบเป็น *น่าเกลียด* ในขณะที่กลุ่มอาชีพอื่นมักจะตอบว่า *เฉย ๆ หรือสวย* หรือจะตอบว่า *สวย* ขณะที่กลุ่มอาชีพอื่นตอบว่า *เฉย ๆ*

3) พาหนะที่ใช้ กลุ่มผู้ที่ใช้ยานพาหนะหลายประเภท เช่น รถยนต์ รถมอเตอร์ไซค์ รถสองแถว ประกอบกับการเดินทางมักจะมีคำตอบว่า *น่าเกลียด* ในขณะที่กลุ่มของผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะตอบว่า *เฉย ๆ*

4) กลุ่มคนในพื้นที่กับนักท่องเที่ยว กลุ่มคนในพื้นที่มักจะตอบว่า *สวย* ขณะที่กลุ่มของนักท่องเที่ยวจะตอบว่า *เฉย ๆ*

5) เชื้อชาติ กลุ่มคนไทย (ที่อยู่ในกรุงเทพฯ) มักจะตอบว่า *น่าเกลียด* ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวตะวันตกจะตอบว่า *สวยหรือเฉย ๆ* เช่นเดียวกัน

6) ความคุ้นเคย ผู้ที่คุ้นเคยกับพื้นที่เป็นอย่างมาก ได้แก่ คนในพื้นที่ จะตอบว่า *สวย* ส่วนกลุ่มของผู้ที่มีความคุ้นเคยน้อย เช่น นักท่องเที่ยวทั้งผู้ที่เคยไป และผู้ที่ไม่คุ้นเคยเลยอย่างผู้ที่ไม่เคยไป จะตอบว่า *เฉย ๆ หรือน่าเกลียด*

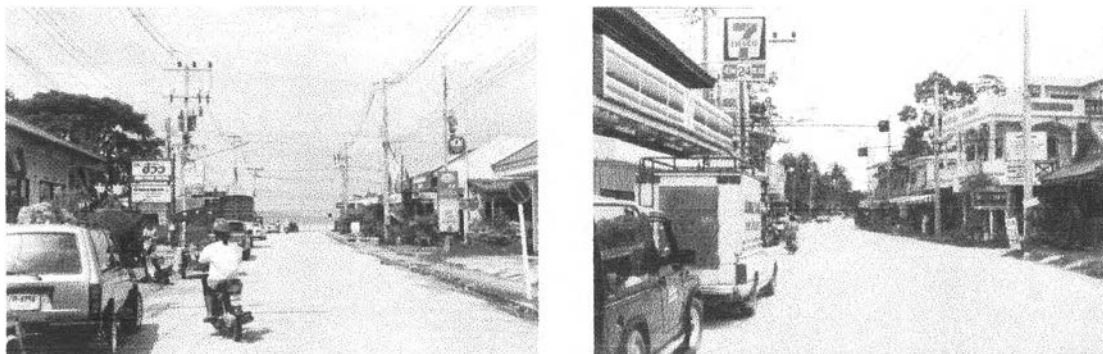
ด้วยแนวโน้มของการตอบดังกล่าวประกอบกับแนวคิดการรับรู้สภาพแวดล้อมในบทที่ 2 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่า การที่ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะตอบว่าน่าเกลียดนั้นเกิดจากการที่มีความรู้สูงจึงนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินคุณภาพทัศนียภาพที่เกิดขึ้นจึงเป็นสุนทรียภาพจากความรู้และประสบการณ์ (Intellectual Aesthetics) เมื่อไม่พบสิ่งที่มีความหมายหรือสื่อถึงความหมายตามความรู้และประสบการณ์ของตน จึงประเมินว่าเฉย ๆ หรือน่าเกลียด ส่วนผู้ที่มีศึกษาน้อยหรือไม่มีเลยก็จะพิจารณาด้วยความรู้สึกมากกว่า (Sensory Aesthetics) ดังนั้นจึงประเมินจากลักษณะทางกายภาพที่เห็นได้ชัด เช่น องค์ประกอบทางธรรมชาติที่ปรากฏอยู่ จึงทำให้ตอบว่าสวยเป็นสวยงาม เช่นเดียวกับกลุ่มอาชีพสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกที่ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนในการประเมิน เช่น การพิจารณาถึงกลุ่มพืชพรรณว่าเป็นไม้พื้นถิ่นหรือไม่ องค์ประกอบอาคารมีความกลมกลืนได้สัดส่วนเพียงใด ตลอดจนมุมมองที่เกิดขึ้นสร้างการปิดล้อมที่ว่างอย่างไร การประเมินทางสุนทรียภาพที่ได้จึงเป็นสุนทรียภาพจากรูปทรงหรือการจัดองค์ประกอบ และสุนทรียภาพจากความรู้ (Formal Aesthetic & Intellectual Aesthetics) ทำให้คำตอบที่ออกมาที่น่าเกลียดเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่กลุ่มอาชีพอื่นเมื่อพิจารณาจากสิ่งที่มองเห็นได้ในภูมิทัศน์ก็ตอบได้ว่าสวยทันที (Sensory Aesthetics) โดยไม่ต้องพิจารณาถึงความหมายอื่น เช่น เมื่อเห็นต้นไม้ก็ตอบว่าสวยได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าต้นไม้เป็นไม้พื้นถิ่นหรือไม่ เป็นต้น

ในกลุ่มของผู้ที่ใช้ยานพาหนะหลายประเภทประกอบกับการเดินที่เห็นว่า ทิวทัศน์นั้นมีความน่าเกลียดผิดกับกลุ่มของผู้ที่ใช้ยานพาหนะประเภทอื่น เช่น รถสองแถว รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ ก็เนื่องมาจากความเร็วจากยานพาหนะมีผลกับการรับรู้สภาพแวดล้อม โดยการเดินเท่านั้นมีความเร็วต่ำมากย่อมทำให้สามารถสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมได้มาก ขณะที่พาหนะประเภทอื่น ๆ มีความเร็วสูงกว่าจึงทำให้ไม่สามารถเห็นรายละเอียดได้มากเท่ากับการเดินเท้า เช่น ผู้ที่เดินเท้าสามารถเห็นรายละเอียดของรางระบายน้ำข้างถนนได้ ขณะที่ผู้ใช้รถยนต์นั้นอาจจะไม่ได้สังเกตเห็นเลย เช่นเดียวกับในบริเวณที่ไม่มีทางเท้าและไหล่ทางทำให้การเดินเท้าไม่สะดวกจึงทำให้ผู้ใช้การเดินเท่านั้นไม่ชอบและตอบว่าบริเวณนั้นน่าเกลียด เป็นต้น

ส่วนกลุ่มของคนในพื้นที่ที่มีจะตอบว่าทิวทัศน์นั้นมีความสวยงามมากกว่ากลุ่มของนักท่องเที่ยวนั้น ก็เนื่องมาจากคนในพื้นที่จะทราบถึงความหมายที่แฝงอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น สุนทรียภาพที่เกิดขึ้นจึงเป็นสุนทรียภาพที่เกิดจากสัญลักษณ์ (Symbolic Aesthetics) เช่น บ้านเก่าแก่อายุกว่า 100 ปี หรือบริเวณชุมชนดั้งเดิมของเกาะสมุย ที่เป็นความหมายทางวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ ซึ่งจะรู้กันเฉพาะในหมู่ของผู้ที่คุ้นเคยกับพื้นที่เป็นอย่างดีเท่านั้น ทำให้คนในพื้นที่หรือผู้ที่มีความคุ้นเคยกับพื้นที่มากจะตอบว่าสวย ขณะที่กลุ่มของนักท่องเที่ยว, กลุ่มผู้เคยไปและผู้ที่ไม่เคยไปที่ไม่ทราบความหมายดังกล่าวจึงรู้สึกว่าย่ำ ๆ ประกอบกับภาพที่ใช้เป็นแบบสอบถามในการประเมินนั้นเป็นทิวทัศน์จากถนนหลักรอบเกาะที่ไม่ใช่จุดท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น หาดเจ็วหรือหาดละไม ทำให้คำตอบของนักท่องเที่ยวจึงเป็นไปในทางเฉย ๆ หรือน่าเกลียดมากกว่า นั่นแสดงว่าทิวทัศน์ที่เห็นได้จากถนนหลักรอบเกาะสมุยนั้นอาจจะไม่ได้มีความสวยงามมากนักในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเมื่อเทียบกับทิวทัศน์ในบริเวณอื่น สำหรับในกลุ่มของเชื้อชาติที่ต่างกันนั้นเหตุที่คนไทยที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ มักจะตอบว่าน่าเกลียดก็เนื่องมาจากใช้การประเมินจากภาพในแบบสอบถามเพียงอย่างเดียวโดยไม่เคยไปยังสถานที่จริงจึงไม่มีประสบการณ์ในสถานที่จริงและตัดสินจากความรู้สึกที่ได้เฉพาะภาพจากแบบสอบถามเท่านั้น ผิดกับนักท่องเที่ยวชาวไทยด้วยกันและนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่ตอบว่าสวยโดยใช้ประสบการณ์จากสถานที่จริงเข้ามาพิจารณาด้วย แสดงให้เห็นว่าเชื้อชาติที่ต่างกันไม่มีผลต่อการให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์

จากความสัมพันธ์ของการให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์กับกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่า ภาพที่มีการให้คะแนนที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม เช่น หากกลุ่มที่มีการศึกษาสูงมักจะให้คำตอบว่าน่าเกลียด แต่ในกลุ่มที่มีการศึกษาน้อยมักจะตอบว่าสวย หรือในกลุ่มอาชีพทั่วไปตอบว่าย่ำ ๆ แต่กลุ่มอาชีพสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกกลับตอบว่าน่าเกลียดนั้นจะเป็นภาพที่มีการปรากฏของการพัฒนา (Cultural Modification) โดยเฉพาะภาพที่ 1 และภาพที่ 4 แสดงว่าโดยรวมแล้วกลุ่มคนทั่วไปก็รู้สึกยอมรับได้กับทิวทัศน์ที่มีองค์ประกอบจากการ

พัฒนา มีแต่เพียงกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงหรือที่เป็นสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกเท่านั้น ที่เห็นว่าทัศนลักษณะนั้นมีความน่าเกลียด

ภาพที่ 68 ภาพที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมักจะให้คะแนนตรงข้ามกัน (ภาพหมายเลข 1 และ 4)

4.1.2 เหตุผลที่สวยและไม่สวยในแต่ละภาพ

4.1.2.1 เหตุผลส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถาม

ได้นำเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบทั้งในเหตุผลที่ว่าสวยและไม่สวยมาพิจารณาพบว่ามากกว่า 50% ของผู้ที่ตอบทั้งหมดให้เหตุผลในแต่ละภาพเป็นดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เหตุผลที่ว่าสวยและไม่สวยของทัศนในในแต่ละภาพ

ภาพที่	เหตุผลสวย	เหตุผลไม่สวย
1	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
2	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
3	วิวในระยะไกล	ไม่มีความเป็นธรรมชาติ
4	วิถีการดำเนินชีวิต	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
5	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	ขาดการดูแลรักษา
6	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
7	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	วางระบายน้
8	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	*
9	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	วางระบายน้
10	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
11	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง

* จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่มีผู้ใดให้เหตุผลในข้อนี้เนื่องจากไม่คิดว่าภาพนี้น่าเกลียด

ตารางที่ 9 (ต่อ) เหตุผลที่ว่าสวยและไม่สวยของทิวทัศน์ในแต่ละภาพ

ภาพที่	เหตุผลสวย	เหตุผลไม่สวย
12	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
13	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	*
14	ความสะอาดและเป็นระเบียบ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
15	ความสะอาด	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
16	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
17	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
18	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
19	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
20	วิวในระยะไกล	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
21	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	ขาดการดูแลรักษา
22	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
23	สถาปัตยกรรม	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
24	สถาปัตยกรรม	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
25	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
26	ไม่เห็นสายไฟฟ้า	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
27	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
28	องค์ประกอบทางธรรมชาติ	การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง

จะเห็นได้ว่าในแต่ละภาพนั้นมีเหตุผลที่ซ้ำ ๆ กัน คือเหตุผลที่สวยได้แก่ องค์ประกอบทางธรรมชาติ (Natural Elements) เช่น ทะเล, ภูเขา, พุงนา, ต้นไม้ เป็นต้น และเหตุผลที่นำเกลียด คือ การแทรกแซงของสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง (Man-made Intrusion) เช่น บ้านเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง, ป้ายโฆษณา, เสาไฟฟ้า ฯลฯ ซึ่งเหตุผลเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์ คือ ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงที่สุดนั้นพบว่าจะมีองค์ประกอบทางธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ส่วนภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ต่ำนั้นส่วนใหญ่ก็จะปรากฏร่องรอยของการแทรกแซงโดยสิ่งที่มีมนุษย์สร้างเช่นเดียวกัน ดังนั้นเหตุผลในส่วนนี้จึงเป็นข้อสนับสนุนว่าภาพที่สวยที่สุดนั้นมีสาเหตุมาจากมีองค์ประกอบที่เป็นธรรมชาติ และภาพน่าเกลียดนั้นมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบที่มีมนุษย์สร้างจริง นอกจากนี้แล้วเมื่อพิจารณาในเหตุผลที่มีการตอบในอันดับรองลงไปพบว่าเหตุผลที่มี

* จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่มีผู้ใดให้เหตุผลในข้อนี้เนื่องจากไม่คิดว่าภาพนี้น่าเกลียด

การปรากฏความซ้ำกันอีก ได้แก่ ความรู้สึกเรื่องความสะอาดและความเรียบร้อย ซึ่งก็คือ การประเมินด้วยการวัดจากการดูแลของผู้ที่อาศัยอยู่ (Fitness*) หรือระเบียบ (Order) นั่นเอง

4.1.2.2 เหตุผลที่ตอบว่าสวยและไม่สวยของแต่ละภาพในแง่ที่สัมพันธ์กับผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม เหตุผลที่ได้กับความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มนั้น หากนำมาพิจารณาความสำคัญทางสถิติแล้วจะพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเลย เนื่องจากในแต่ละภาพนั้นมีเหตุผลที่ไม่เหมือนกันทุกข้อและค่า Pearson Chi-square มีค่าเกิน 0.05 แทบทุกภาพ แต่เมื่อพิจารณาเหตุผลที่ตอบกับกลุ่มผู้ตอบแล้วจะมีบางกลุ่มที่มีการตอบด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันออกไป และมีความซ้ำกันอย่างมีรูปแบบ (Pattern) ของเหตุผลดังกล่าว คือ

1) เหตุผลที่ตอบว่าสวย

-การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะตอบว่าสวยด้วยเหตุผลทางศิลปะ (Artistic) เช่น การจัดองค์ประกอบที่กลมกลืนกัน สี การมีเส้นนำสายตา การเรียงตัวเป็นแนวของต้นไม้ เป็นต้น ขณะที่กลุ่มของผู้ที่มีการศึกษาน้อยหรือไม่มีเลยมักจะตอบด้วยลักษณะทางกายภาพที่มองเห็นในทิวทัศน์ (Physical Characteristics of the Scene) เช่น องค์ประกอบทางธรรมชาติ เป็นต้น

-อาชีพ กลุ่มอาชีพสถาปนิกและภูมิสถาปนิกมักจะตอบด้วยเหตุผลทางศิลปะและการจัดองค์ประกอบเช่นเดียวกับกลุ่มที่มีการศึกษาสูง เนื่องจากอาจเป็นคนในกลุ่มเดียวกัน ส่วนกลุ่มอาชีพอื่นนั้นจะตอบว่าสวยเพราะองค์ประกอบทางธรรมชาติและมีความสะอาดเป็นระเบียบ

-กลุ่มคนในพื้นที่กับนักท่องเที่ยว คนในพื้นที่มักจะตอบว่าสวยเพราะมีความสะอาดเป็นระเบียบ ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวนั้นจะตอบว่าสวยเพราะองค์ประกอบที่เห็นในภูมิทัศน์

-เชื้อชาติ นักท่องเที่ยวชาวไทยและเอเชียมักจะตอบว่าสวยเพราะความสะอาดเป็นระเบียบ ส่วนนักท่องเที่ยวตะวันตกจะตอบว่าเป็นเพราะองค์ประกอบทางธรรมชาติ

* Fitness คือ เกณฑ์ที่ใช้วัดสภาพของภูมิทัศน์ที่เป็นผลมาจากการดูแลของผู้ที่อาศัยอยู่ในภูมิทัศน์นั้น เช่น การปล่อยปลาละเลย หรือเรียบร้อย เป็นต้น (Richard C. Smardon, James F. Palmer and John P. Felleman 1986 : 112)

2) เหตุผลที่ตอบว่าน่าเกลียด

-การศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาน้อยมักจะตอบว่าน่าเกลียดเนื่องจากขาดต้นไม้และไม่มีการดูแลรักษาต้นไม้หรือหญ้าริมทางทำให้เกิดความรกไม่เรียบร้อย นั่นคือเป็นการพิจารณาด้วยลักษณะทางกายภาพที่มองเห็นในทิวทัศน์ และการดูแลของผู้ที่อาศัยอยู่ ส่วนกลุ่มที่มีการศึกษานั้นจะตอบว่าน่าเกลียดเพราะองค์ประกอบที่มนุษย์สร้าง

-อาชีพ ในกลุ่มอาชีพสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกและกลุ่มอาชีพอื่นนั้น จะตอบในลักษณะเดียวกับกลุ่มการศึกษา คือ กลุ่มอาชีพสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกจะตอบว่าน่าเกลียด เพราะองค์ประกอบที่มนุษย์สร้าง ขณะที่กลุ่มอาชีพอื่นจะตอบว่าน่าเกลียดเนื่องจากขาดต้นไม้และไม่มีการดูแลรักษาต้นไม้หรือหญ้าริมทางทำให้เกิดความรกไม่เรียบร้อย

-กลุ่มคนในพื้นที่กับนักท่องเที่ยว สาเหตุที่คนในพื้นที่จะตอบว่าน่าเกลียดก็ด้วยเหตุผลของการขาดไหล่ทางหรือทางเดินเท้า ขณะที่นักท่องเที่ยวจะตอบว่าน่าเกลียดเพราะองค์ประกอบที่มนุษย์สร้าง

-เชื้อชาติ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกจะตอบว่าน่าเกลียดเพราะขาดต้นไม้หรือมีต้นไม้ไม่เพียงพอ ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวเชื้อชาติไทยและเอเชียจะตอบว่าองค์ประกอบที่มนุษย์สร้างทำให้เกิดความน่าเกลียดในทิวทัศน์

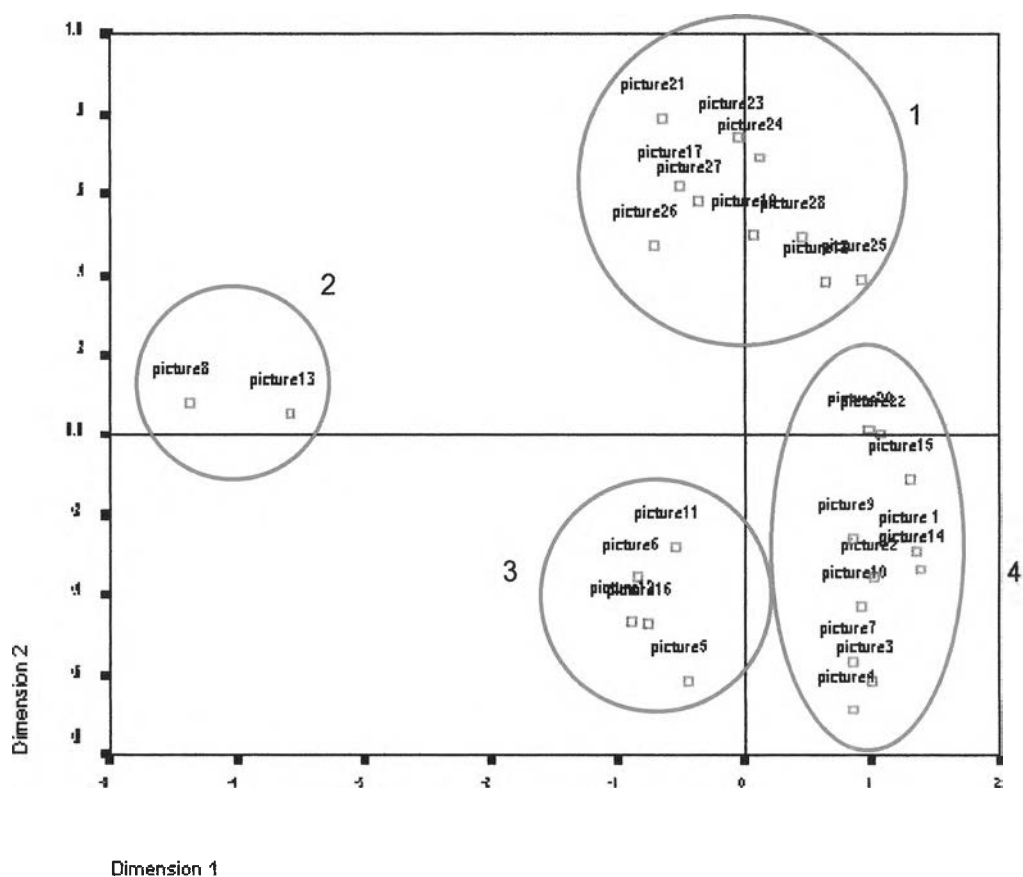
จากเหตุผลในข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงและกลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกนั้นจะตอบด้วยเหตุผลที่เห็นได้จากลักษณะกายภาพและหลักการจัดองค์ประกอบทางศิลปะตามความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ส่วนกลุ่มที่มีการศึกษาน้อยนั้นให้เหตุผลในทางความรู้สึกที่ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม ขณะที่คนในพื้นที่จะให้เหตุผลที่คำนึงถึงเรื่องความรู้สึกจากการใช้งานเป็นสำคัญ (Fit From Function) ผิดกับกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่พิจารณาจากองค์ประกอบที่มองเห็นหรือปรากฏอยู่ในทิวทัศน์นั้น เช่นเดียวกับเมื่อแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวออกตามเชื้อชาติแล้วนักท่องเที่ยวชาวยุโรปก็พิจารณาองค์ประกอบที่ปรากฏอยู่และตัดสินด้วยความหลากหลายขององค์ประกอบ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยและเอเชียนั้นจะตอบโดยให้เหตุผลที่พิจารณาจากความรู้สึกที่ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม นั่นคือ ความสะอาดและเป็นระเบียบนั่นเอง

4.1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพทิวทัศน์ในแต่ละภาพ จากเหตุผลที่ว่าสวยอันเนื่องจาก องค์ประกอบทางธรรมชาติ และเหตุผลที่ว่าน่าเกลียดอันเนื่องจากการ แทรกแซงโดยสิ่งทีมนุษย์สร้าง ที่ได้อธิบายคุณภาพของทิวทัศน์ที่มีคุณภาพสูงและทิวทัศน์ที่มีคุณภาพต่ำแล้ว จะเห็นได้ว่ายังมีเหตุผลอื่นที่นอกเหนือจากเหตุผลดังกล่าวอีก นั่นคือ ความรู้สึกที่เกิดจากการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมหรือทิวทัศน์ อันได้แก่ ความสะอาดและเป็น

ระเบียบ ซึ่งเป็นเหตุผลที่มีการตอบซ้ำกันเป็นอันดับรองลงมาในเหตุผลที่ตอบว่าสวยด้วย ดังนั้น นอกจากเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้กล่าวถึงนี้แล้วอาจจะยังมีลักษณะอื่น ๆ อีกที่ปรากฏใน ทิวทัศน์อื่นจะส่งผลให้เกิดคุณภาพทิวทัศน์ที่ต่างกันได้ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ด้วยเหตุนี้จึงนำ คะแนนของคุณภาพทิวทัศน์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ประเมินไว้มาพิจารณาความสัมพันธ์ในแต่ละ ภาพ โดยใช้การวัดความสัมพันธ์ทางสถิติช่วยในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร (Correlation) ซึ่งก็คือ คุณภาพทิวทัศน์ของแต่ละภาพ แล้วแสดงความสัมพันธ์ออกมาในลักษณะเชิงเส้นด้วย เทคนิค Multidimensional Scaling ทำให้ได้กลุ่มของภาพที่มีความสัมพันธ์ที่คล้ายคลึงกันออกมา เป็น 4 กลุ่ม ดังภาพที่ 69

Multidimensional Scaling

Euclidean distance model

ภาพที่ 69 ความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละภาพจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จะเห็นได้ว่าภาพทิวทัศน์ทั้ง 28 ภาพนั้นจะถูกจัดความสัมพันธ์ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 (ส่วนบนสุด) ได้แก่ ภาพที่ 17, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28 กลุ่มที่ 2 (ซ้ายบน) ได้แก่ ภาพที่ 8 และ 13 กลุ่มที่ 3 (ซ้ายล่าง) ได้แก่ ภาพที่ 5, 6, 11, 12, 16 และกลุ่มที่ 4 (ขวาล่าง) ได้แก่ ภาพที่ 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 15, 20, 22 ซึ่งจากการพิจารณาภาพแล้วแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ดังภาพที่ 70

		Foreground/ Middleground			
		FG/MG			
Natural	2 ไม่ปรากฏการพัฒนา วิวัฒนาการไกล ความเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	1 การปรากฏของการพัฒนา การจัดองค์ประกอบของทิวทัศน์ ความรู้ลึกลับ	Man-made		
	3 วิวัฒนาการไกล การปิดล้อม	4 การปรากฏของการพัฒนา วิวัฒนาการไกล / วิวัฒนาการที่ถูกบดบัง ความขัดแย้ง ความซับซ้อน			
		Distance View			

ภาพที่ 70 ลักษณะของภาพในแต่ละกลุ่มตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

1) กลุ่มที่ 1 มีลักษณะการปรากฏของการพัฒนา (Cultural Modification), มีการจัดองค์ประกอบของทิวทัศน์ (Organization of The Scene) เช่น ฉากหน้า ฉากหลัง และให้ความรู้ลึกลับ (Mystery)

ภาพที่ 71 ตัวอย่างภาพที่อยู่ในกลุ่มที่ 1

2) กลุ่มที่ 2 มีลักษณะที่ไม่ปรากฏการพัฒนาใดๆ ทั้งสิ้น (Absence of Development), เป็นวิวระยะไกล (Distance View) และมีความเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Cohesion) ที่สำคัญคือ ภาพในกลุ่มนี้เป็นภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงที่สุดทั้งสองภาพ

ภาพที่ 72 ตัวอย่างภาพที่อยู่ในกลุ่มที่ 2

3) กลุ่มที่ 3 มีลักษณะของทิวทัศน์ที่เป็นวิวระยะไกล (Distance View) และมีการปิดล้อมที่ว่าง (Enclosure) ที่ชัดเจน

ภาพที่ 73 ตัวอย่างภาพที่อยู่ในกลุ่มที่ 3

4) กลุ่มที่ 4 มีลักษณะของการแทรกแซงด้วยองค์ประกอบที่มนุษย์สร้าง (Cultural Modification), เป็นวิวระยะไกล (Distance View) หรือมีทัศนียภาพที่ดีแต่ถูกบดบัง (Potential Depth), มีความขัดแย้งกันระหว่างธรรมชาติและ การพัฒนา (Contrast) และให้ความรู้สึกที่ซับซ้อน (Complexity) ซึ่งภาพที่อยู่ในกลุ่มนี้มีภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ต่ำทั้งหมดรวมอยู่ด้วย

ภาพที่ 74 ตัวอย่างภาพที่อยู่ในกลุ่มที่ 4

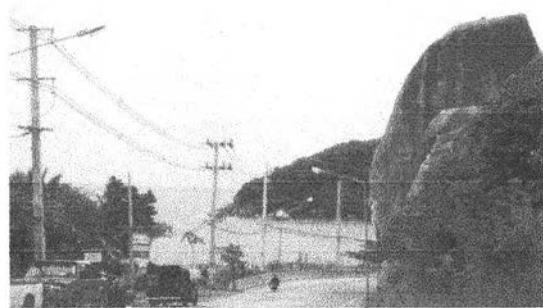
ดังนั้นจากความสัมพันธ์ดังกล่าวโดยเฉพาะในกลุ่มที่ 2 และ 4 ที่เป็นกลุ่มของภาพที่คุณภาพทิวทัศน์สูงและต่ำตามลำดับนั้น ทำให้สามารถสรุปได้ว่านอกจากในเรื่องขององค์ประกอบทางธรรมชาติและองค์ประกอบที่มนุษย์สร้างแล้ว ระยะห่างของจุดมอง (Distance View) และความรู้สึกทางจิตวิทยา (Psychological) ที่ตอบสนองต่อทิวทัศน์ อันได้แก่ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Cohesion), ความซับซ้อน (Complexity) และความรู้สึกลึกลับ (Mystery) ยังส่งผลต่อคุณภาพทิวทัศน์ด้วย

4.1.3 ภาพตัวแทนของเกาะสมุย

4.1.3.1 ภาพส่วนใหญ่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก จากแบบสอบถามที่ถามถึงภาพที่เป็นตัวแทนของเกาะสมุย โดยให้เลือกภาพจากภาพตัวแทนทั้ง 28 ภาพไม่จำกัดจำนวนและไม่ต้องเรียงลำดับนั้น ผลที่ได้ คือ ภาพที่ 8, 18, 28 และ 21 ตามลำดับ โดยมีจำนวนผู้ที่เลือกมากที่สุดเรียงเป็นลำดับลงไปเป็น 33.6%, 29.5%, 17.4% และ 15.4% จากจำนวนผู้เลือกภาพทั้งหมด

8

18

ภาพที่ 75 ภาพที่แสดงจินตภาพของสมุยที่กลุ่มคนทั่วไปเลือกมากที่สุด
ได้แก่ ภาพที่ 8 และ 18

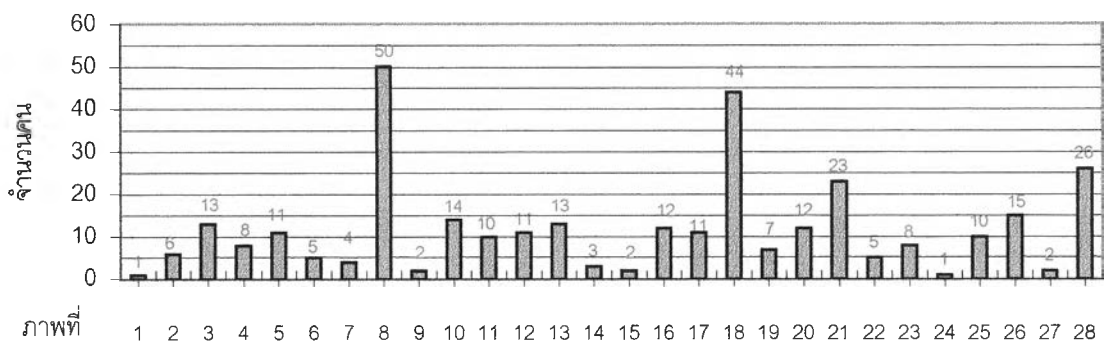
21

28

ภาพที่ 76 ภาพที่แสดงจินตภาพของสมัยที่ถูกเลือกเป็นอันดับรองลงมา

ได้แก่ ภาพที่ 21 และ 28

ภาพที่ 77 กราฟแสดงจำนวนผู้เลือกในแต่ละภาพเพื่อหาภาพตัวแทนของเกาะสมัย

จะเห็นได้ว่าภาพที่ถูกเลือกเป็นเสมือนตัวแทนของเกาะสมัยทั้ง 4 ภาพจะมีองค์ประกอบที่เหมือนกัน คือ ทะเลและต้นมะพร้าว อยู่ในภาพไม่ทั้งสองอย่างก็อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังเช่นภาพที่ 8 จะมีทั้งองค์ประกอบที่เป็นต้นมะพร้าวและทะเล แต่ภาพที่ 18 นอกจากจะมีทะเลแล้วยังมีองค์ประกอบที่เป็นก้อนหินขนาดใหญ่ที่เป็นเสมือนสัญลักษณ์ของเกาะสมัยเนื่องจากก้อนหินลักษณะดังกล่าวหาได้ยากมากในธรรมชาติ ส่วนภาพที่ 21 และ 28 นั้นมีองค์ประกอบที่เป็นต้นมะพร้าวทั้งสองภาพแต่มีความหมายที่แตกต่างกัน คือ ภาพที่ 28 เป็นภาพที่แสดงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในเกาะสมัยหรือพืชเศรษฐกิจของสมัย ได้แก่ สวนมะพร้าว ส่วนภาพที่ 21 นั้นไม่ใช่สวนมะพร้าวที่ปลูกเพื่อขายเหมือนภาพที่ 21 แต่การที่มีองค์ประกอบของทะเลกับต้นมะพร้าวนั้นทำให้มีความหมายที่สื่อถึงสถานที่พักผ่อนหรือสถานที่ตากอากาศชายทะเล ผู้ตอบจึงเลือกภาพเหล่านี้เป็นตัวแทนของเกาะสมัยจากสัญลักษณ์ของทะเลและต้นมะพร้าว ดังนั้นการเลือกภาพที่เป็นตัวแทนของเกาะสมัยนี้จึงเป็นการเลือกภาพที่เกิดจากการเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ในสภาพแวดล้อม (Symbolic Aesthetics)

4.1.3.2 ภาพที่เลือกกับผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม เมื่อพิจารณาภาพที่เลือกกับกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่ามีความแตกต่างกันในกลุ่มอายุ, การศึกษา, อาชีพ, จำนวนครั้งที่ไป, พาหนะที่ใช้และความคุ้นเคย แต่ภาพที่ถูกเลือกก็ยังเป็นภาพที่ 8 และ 18 เช่นเดิม ซึ่งในรายละเอียดเป็นดังนี้

1) อายุ กลุ่มที่อายุน้อยจะเลือกภาพที่ 8 ขณะที่ผู้ที่อยู่ในวัยกลางคนและสูงอายุจะเลือกภาพที่ 18 นั่นคือผู้ที่อายุน้อยจะเลือกจากความสวยงามจากภาพที่เห็น แต่ผู้ที่มีอายุมากจะเลือกตามความหมายที่ภาพสื่อออกมามากกว่าความสวยงามเพียงอย่างเดียว

2) การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมักจะเลือกภาพที่ 18 ขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะเลือกภาพที่ 8

3) อาชีพ กลุ่มอาชีพสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกจะเลือกภาพที่ 8 เช่นเดียวกับกลุ่มอาชีพอื่น แต่จะเลือกภาพที่ 21 และ 28 ด้วย แสดงให้เห็นว่ามีการตีความหมายหรือให้สัญลักษณ์ในสภาพแวดล้อมของกลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกที่แตกต่างจากกลุ่มอาชีพอื่น ซึ่งทั้งภาพที่ 21 และ 28 ก็เป็นภาพที่มีต้นมะพร้าวเป็นสัญลักษณ์ที่ชัดเจนทั้งสองภาพ

4) ความคุ้นเคย ผู้ที่มีความคุ้นเคยในพื้นที่มาก เช่น คนในพื้นที่จะเลือกภาพที่ 18 ส่วนผู้ที่เลือกภาพที่ 8 นั่นคือกลุ่มผู้ที่เคยไปและไม่เคยไปทั้งสองกลุ่ม

5) จำนวนครั้งที่ไป กลุ่มผู้ที่ไม่บ่อยจะเลือกภาพที่ 18 แต่ในกลุ่มผู้ที่ไม่บ่อยกว่า 3 ครั้ง จะเลือกภาพที่ 8 เนื่องจากความคุ้นเคยกับพื้นที่มีส่วนช่วยให้รู้ความหมายหรือสัญลักษณ์ที่สำคัญอันแสดงถึงเอกลักษณ์ของสมุย

6) พาหนะ ผู้ที่ใช้พาหนะหลายประเภทจะเลือกภาพที่ 18 ขณะที่ผู้ที่ใช้พาหนะเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งจะเลือกภาพที่ 8

7) เชื้อชาติ กลุ่มคนไทยในพื้นที่จะเลือกภาพที่ 18 ขณะที่กลุ่มคนไทยที่อยู่ในกรุงเทพฯ, นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวเอเชียจะเลือกภาพที่ 8 ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกจะเลือกภาพที่ 4 ซึ่งเป็นภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ที่ต่ำที่สุดเป็นภาพที่แสดงเอกลักษณ์ของสมุยเนื่องจากชุมชนเมืองส่วนใหญ่บนเกาะสมุยมักจะมีลักษณะเป็นดังภาพ

ภาพที่ 78

ภาพที่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาว ตะวันตกเลือกเป็นภาพตัวแทนของเกาะสมุย

จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่แล้วในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มจะเลือกภาพที่ 8 และ 18 เป็นภาพตัวแทนของเกาะสมุยสลับกันไป มีแต่เพียงกลุ่มของสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกเท่านั้นที่เลือกภาพที่ต่างออกไป คือ ภาพที่ 21 และภาพที่ 28 เนื่องจากมีความเข้าใจในสัญลักษณ์ที่สื่อออกมาในสภาพแวดล้อมมากกว่าในกลุ่มอื่น ๆ และกลุ่มของชาวตะวันตกที่เลือกภาพที่ 4 เนื่องจากชาวตะวันตกคิดว่าเป็นลักษณะเฉพาะของเกาะสมุย

4.1.4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพทิวทัศน์ของเกาะสมุยที่ได้จากแบบสอบถาม

แนวทางการปรับปรุงคุณภาพทิวทัศน์ของถนนหลักรอบเกาะสมุยที่ได้จากแบบสอบถามนั้น สามารถสรุปได้เป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

4.1.4.1 การจัดระเบียบป้ายโฆษณา ป้ายโฆษณาต่าง ๆ ควรมีการกำหนดรูปแบบและสีสັນเพื่อความเป็นระเบียบและให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะในส่วนที่ปิดบังทิวทัศน์ที่ดีก็ควรกำจัดออกไป (จำนวนผู้ตอบ 16%)

4.1.4.2 ควบคุมการวางผังของเมืองให้คงความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมไว้ การวางผังของเมืองควรมีการจัดการพื้นที่เป็นส่วนอนุรักษ์และพัฒนา เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและอาคารเก่าที่มีคุณค่ากับชุมชน โดยเฉพาะการเน้นลักษณะที่เป็นธรรมชาติดั้งเดิมให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น สวนมะพร้าว และในส่วนที่ติดกับทะเลก็ควรเปิดมุมมองออกสู่ทะเลเพื่อให้ความเชื่อมต่อกับธรรมชาติมากยิ่งขึ้น (จำนวนผู้ตอบ 33.6%)

4.1.4.3 การปลูกต้นไม้เพิ่มเติม ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับและพืชพรรณพื้นถิ่น นอกจากนี้แล้วควรจัดการดูแลรักษาให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามอยู่เสมอ (จำนวนผู้ตอบ 15.4%)

4.1.4.4 ทางเท้าและไหล่ทาง ทางเท้าและไหล่ทาง ตลอดจนระยะย่นของอาคารที่อยู่ติดกับขอบถนนควรมีการขยายระยะเพิ่มขึ้น เพื่อความปลอดภัยและความสวยงาม (จำนวนผู้ตอบ 4%)

4.1.4.5 รางระบายน้ำ ควรมีการเพิ่มรางระบายในบางพื้นที่ รวมทั้งกำหนดรูปแบบให้มีความสวยงามปลอดภัย และใช้งานได้อย่างเหมาะสม (จำนวนผู้ตอบ 6%)

4.1.4.6 แนวเสาไฟ-สายไฟ ควรมีการจัดแนวเสาไฟให้เป็นระเบียบยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนที่ติดทะเลควรจัดให้อยู่ด้านในหรือด้านตรงข้ามกับทะเล หากเป็นไปได้ควรฝังลงใต้ดินเพื่อให้สามารถเห็นทิวทัศน์ได้อย่างเต็มที่ (จำนวนผู้ตอบ 28.9%)

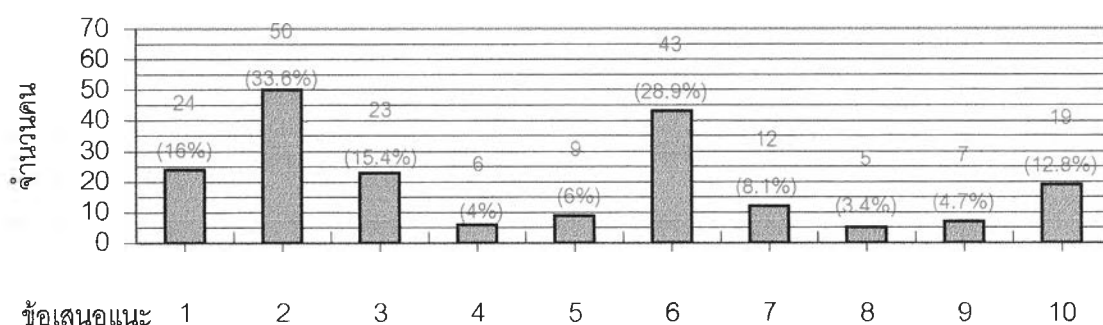
4.1.4.7 สร้างเอกลักษณ์ของตนเอง ควรมีการส่งเสริมเอกลักษณ์ของตนเองโดยเฉพาะสภาพพื้นที่ที่เป็นเกาะ มีทะเลและทิวทัศน์ที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งรวมทั้งรูปแบบขององค์ประกอบถนน (Street Furniture) ต่าง ๆ ก็ควรจะแสดงถึงเอกลักษณ์ของเกาะสมัยด้วย (จำนวนผู้ตอบ 8.1%)

4.1.4.8 ความสะอาด ควรมีการรักษาความสะอาดของบริเวณโดยเฉพาะถนนและทางเท้าต่าง ๆ (จำนวนผู้ตอบ 3.4%)

4.1.4.9 ความเป็นระเบียบ ควรจัดอาคารบ้านเรือนและสภาพความเป็นอยู่การให้เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเฉพาะบ้านเรือนที่ติดริมถนน (จำนวนผู้ตอบ 4.7%)

4.1.4.10 องค์ประกอบของถนน ควรมีจุดชมวิวและบริเวณที่นั่งพักผ่อนเพิ่มเติมในตำแหน่งที่เหมาะสม ตลอดจนรูปแบบของทางเท้า ราวสะพาน ที่ทิ้งขยะ ให้มีความสวยงามกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม (จำนวนผู้ตอบ 12.8%)

จากข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอไว้รวมทั้งสิ้น 10 ข้อนี้ ในข้อที่ 2 นั้นมีจำนวนผู้ที่เสนอไว้สูงสุด 33.6% ข้อที่ 6 จำนวน 28.9% ข้อที่ 1 จำนวน 16% และข้อที่ 3 จำนวน 15.4% ของจำนวนผู้ตอบทั้งหมด ดังภาพ

ภาพที่ 79 กราฟแสดงจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

คุณภาพทิวทัศน์ของถนนหลักรอบเกาะสมัย

เป็นที่น่าสังเกตว่าข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอไว้เป็นส่วนใหญ่ล้วนแต่เป็นการปรับปรุงในส่วนที่เป็นเมืองหรือชุมชนแทบทั้งสิ้น ส่วนในพื้นที่ธรรมชาตินั้นก็ได้เสนอแนะให้กำจัดส่วนที่เป็นองค์ประกอบที่มนุษย์สร้างออกไป เช่น ป้ายโฆษณาและเสาไฟฟ้า เป็นต้น

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากวิธี VRM ของ BLM

เมื่อได้ประเมินคุณภาพทิวทัศน์ด้วยแบบสอบถามแล้ว จึงนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลการประเมินคุณภาพทิวทัศน์ (Scenic Quality) จากวิธีของ BLM โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางที่ 10 กับภาพชุดเดียวกับที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวจะพิจารณาจากองค์ประกอบของธรณีสัณฐาน, พืชพรรณ, น้ำ, สี, ทิวทัศน์ใกล้เคียง, สิ่งที่น่าทึ่ง และการปรากฏของการพัฒนา

ตารางที่ 10 ตารางแสดงเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์ของเกาะสมุยด้วยวิธี VRM ของ BLM³⁸

ธรณีสัณฐาน (Landform)	พืชพรรณ (Vegetation)	น้ำ (Water)	สี (Color)	ทัศนียภาพใกล้เคียง (Adjacent Scenery)	สิ่งที่น่าทึ่ง (Scarcity)	การปรากฏการพัฒนา (Cultural Modification)
-เป็นที่ราบสูง -มีความแตกต่างของระดับผิวดินมาก 5	- มีความหลากหลายในชนิดและลักษณะของพืชพรรณ 5	- มีน้ำเป็นองค์ประกอบที่ชัดเจน 5	-มีสีที่หลากหลายและเห็นได้ชัด 5	- มีทัศนียภาพใกล้เคียงส่งเสริมการมองเห็น 5	-มีสิ่งที่น่าสนใจอยู่ในพื้นที่ 6	- ไม่มีการพัฒนาที่เข้ามารบกวนการมองเห็น 2
-มีความชันหรือเป็นเนิน 3	- มีความหลากหลายเพียงเล็กน้อย (1-2 ชนิด) 3	- มีน้ำเป็นองค์ประกอบแต่ไม่มีความชัดเจน 3	-มีสีบ้างในองค์ประกอบที่ไม่ชัดเจนของทิวทัศน์ 3	-ทัศนียภาพใกล้เคียงส่งเสริมบ้าง 3	- สิ่งที่มีลักษณะเด่นในพื้นที่สามารถหาได้ทั่วไป 2	-มีการพัฒนาแต่ไม่ส่งผลกระทบต่อทางสายตาที่รุนแรง 0
-เป็นที่ราบ 1	-ไม่มีความหลากหลายหรือแตกต่างของพืชพรรณ 1	-ไม่มีน้ำเป็นองค์ประกอบ 0	-ไม่มีความแตกต่างของสีเลย 1	-ไม่มีทัศนียภาพใกล้เคียงที่ส่งเสริมการมองเห็น 0	-ไม่มีสิ่งใดน่าสนใจในพื้นที่ 1	-มีการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อการมองเห็นมาก -4

³⁸ Bureau of Land Management, Visual Resource management Program p. 19.

ผลที่ได้จากการนำเกณฑ์ดังกล่าวไปพิจารณากับภาพทั้ง 28 ภาพที่เป็นทิวทัศน์ที่เห็นได้จากถนนหลักรอบเกาะสมุย ซึ่งเป็นภาพชุดเดียวกับที่ใช้กับแบบสอบถามทำให้ได้คะแนนออกมาดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์ด้วยเกณฑ์การให้คะแนนด้วยวิธี VRM ของ BLM

Picture	Landform	Vegetation	Water	Color	Adjacent scenery	Scarcity	Cultural Modification	Total
1	1	3	3	5	5	1	-4	14
2	1	3	5	3	3	1	-4	12
3	1	1	5	1	3	1	0	12
4	1	1	0	5	0	1	-4	4
5	1	3	5	3	3	1	0	16
6	3	5	0	1	0	1	2	12
7	5	3	5	3	5	1	0	22
8	5	5	5	3	5	1	2	26
9	5	5	5	1	3	1	2	22
10	1	3	3	5	0	1	0	13
11	1	3	5	3	0	1	0	13
12	1	5	0	3	5	1	2	17
13	1	5	0	3	5	1	2	17
14	1	3	0	5	0	1	-4	6
15	1	3	0	5	3	1	-4	9
16	5	5	5	3	3	2	2	25
17	5	5	0	1	5	1	2	19
18	3	3	5	3	5	6	-4	21
19	1	3	3	3	0	1	0	11
20	5	5	5	5	5	1	-4	22
21	1	1	3	1	0	1	2	9
22	1	3	3	5	3	1	0	16
23	1	1	0	3	3	2	-4	6
24	1	1	0	3	0	2	-4	3
25	1	3	5	3	0	1	0	13
26	3	3	0	1	0	1	2	10
27	1	5	0	3	0	1	0	10
28	3	1	0	3	3	1	2	13

4.2.1 คุณภาพทิวทัศน์ในแต่ละจุดของถนนหลักรอบเกาะสมุยที่ได้จากเกณฑ์ของ BLM

จากการประเมินคุณภาพทิวทัศน์ด้วยเกณฑ์ของ BLM จะเห็นได้ว่าภาพที่มีคะแนนที่สูงที่สุดคือ 26 คะแนน ได้แก่ ภาพที่ 8 ส่วนคะแนนในอันดับที่รองลงไปคือ 25 คะแนน ได้แก่ ภาพที่ 16 สำหรับภาพที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ 3 และ 4 คะแนนนั้น ได้แก่ ภาพที่ 24 และ 4 ตามลำดับ

ภาพที่ 80
ภาพที่มีคะแนนสูงสุดที่ได้จากเกณฑ์ของ BLM

8

ภาพที่ 81
ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงที่ได้จาก
เกณฑ์ของ BLM ในอันดับถัดมา

16

24

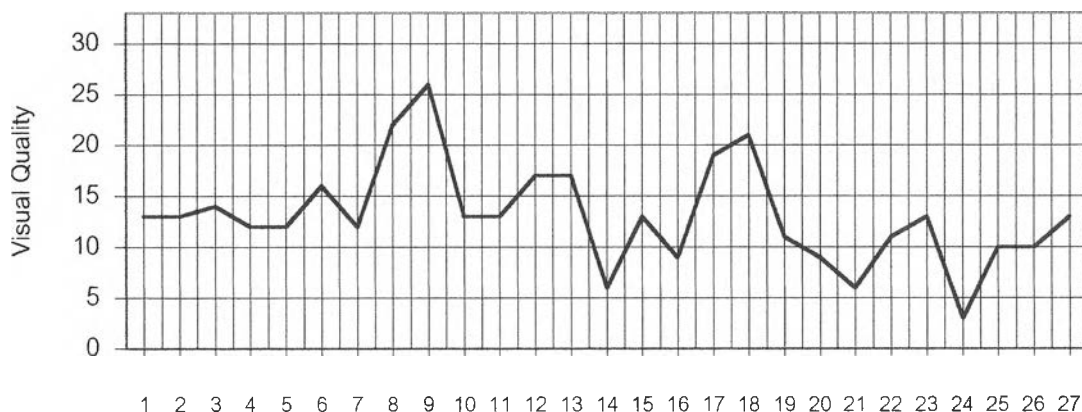
4

ภาพที่ 82 ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ต่ำที่ได้จากเกณฑ์ของ BLM

เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพทิวทัศน์ที่ได้จากแบบสอบถามจะเห็นได้ว่าภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงที่สุดได้แก่ ภาพที่ 8 นั้นมีผลออกมาตรงกัน เช่นเดียวกับภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ต่ำ คือ ภาพที่ 4 นั้นก็มีผลออกมาคล้ายคลึงกัน

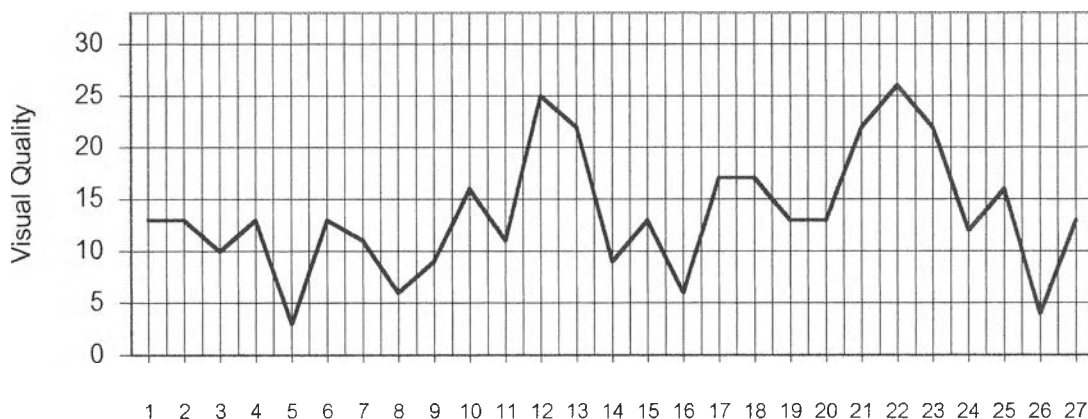
4.2.2 ลำดับของคุณภาพทัศนียภาพที่สอดคล้องกับแนวถนนหลักรอบเกาะสมุยจากเกณฑ์ของ BLM

เมื่อนำคะแนนที่ได้มาเรียงเป็นลำดับของการมองเห็นโดยเริ่มจากท่าเรือเฟอร์รี่ไปในทิศทางตามเข็มนาฬิกาและทวนเข็มนาฬิกา จะได้ลำดับดังนี้

ภาพที่ 83 กราฟแสดงคุณภาพทัศนียภาพที่ได้จากวิธีการให้คะแนนของ BLM

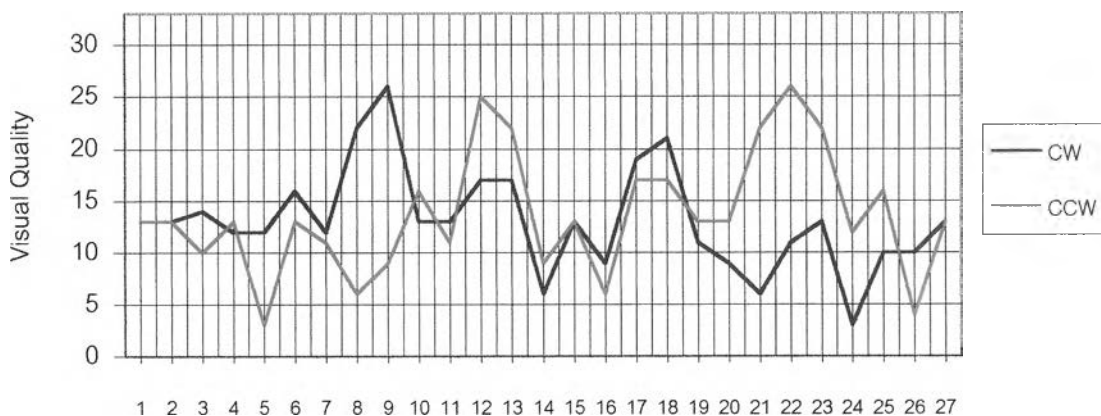
ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา

ภาพที่ 84 กราฟแสดงคุณภาพทัศนียภาพที่ได้จากวิธีการให้คะแนนของ BLM

ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

จะเห็นได้ว่าลักษณะของกราฟที่ได้ในทั้งสองทิศทางนั้นมีแนวโน้มของกราฟที่สูงต่ำสลับกันไปโดยตลอดในลักษณะเช่นเดียวกัน และมีแนวโน้มเดียวกับกราฟแสดงผลที่ได้จากแบบสอบถามในภาพที่ 67 นั้นแสดงว่าคุณภาพทัศนียภาพของทั้งสองทิศทางนั้นไม่มีความแตกต่างกัน ดังภาพที่ 85

ภาพที่ 85 กราฟเปรียบเทียบคุณภาพทัศนวิสัยที่ได้จากวิธีการให้คะแนนของ BLM ในทั้งสองทิศทาง

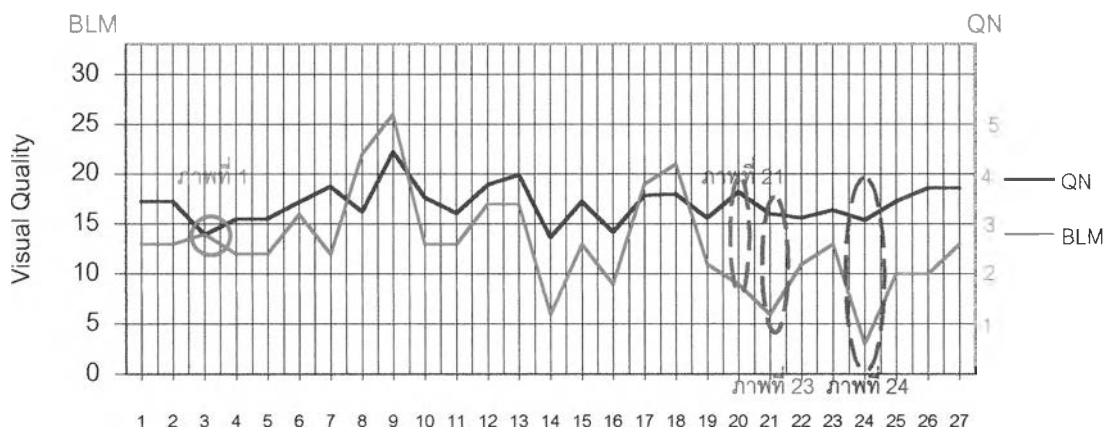
จากกราฟ จุดที่สูงที่สุดในทั้งสองทิศทางคือ ภาพที่ 8 (ตำแหน่งที่ 9 ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา แต่เป็นตำแหน่งที่ 22 ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา) และในจุดที่ต่ำสุดของกราฟในทั้งสองทิศทาง คือ ภาพที่ 24 (ตำแหน่งที่ 24 ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา แต่เป็นตำแหน่งที่ 5 ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา) ส่วนภาพที่ 4 (ตำแหน่งที่ 26 ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา) เป็นภาพที่เห็นได้เฉพาะในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา นั้นก็มีคะแนนที่อยู่ในจุดต่ำสุดในทิศทางทวนเข็มนาฬิกาด้วยเช่นกัน แต่โดยรวมแล้วช่วงคะแนนทั้งหมดจะเกาะกลุ่มอยู่ในช่วงคะแนน 5-25 ซึ่งหากพิจารณาตามช่วงคะแนนที่ BLM ได้แบ่งกลุ่มคุณภาพทัศนวิสัยออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 0-11 คะแนน เป็นทัศนวิสัยที่ไม่มีสิ่งใดน่าสนใจ, 12-18 คะแนน เป็นทัศนวิสัยที่ธรรมดาหรือมีสิ่งที่น่าสนใจอยู่บ้างแต่ไม่เด่นชัด และ 19-33 คะแนน เป็นทัศนวิสัยที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษหรือมีความสวยงาม นั้นแสดงว่า คุณภาพทัศนวิสัยตลอดแนวถนนหลักรอบเกาะสมุยจากวิธีการให้คะแนนของ BLM โดยรวมนั้นอยู่ในช่วง **ธรรมดาจนถึงสวย** ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลที่ได้จากแบบสอบถามเช่นเดียวกัน

4.3 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์คุณภาพทัศนวิสัยที่ได้จากทั้งสองวิธี

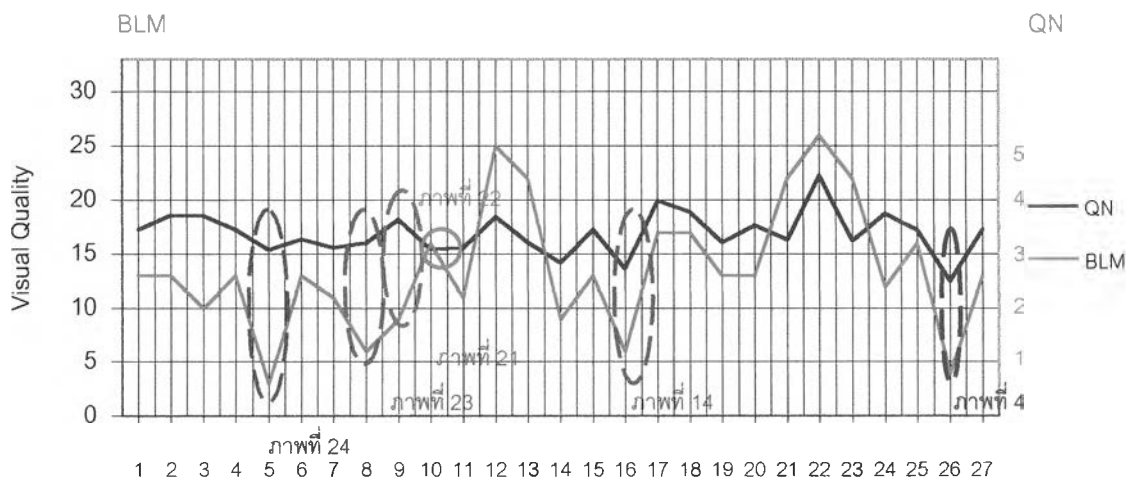
การนำผลที่ได้จากแบบสอบถามและวิธีการให้คะแนนของ BLM ที่มีมาตราส่วนในการวัดหรือให้คะแนนที่ต่างกันมาเปรียบเทียบกันนั้น จำเป็นจะต้องมีการแปลงช่วงของการวัดคะแนนให้ตรงกันเสียก่อนจึงจะนำมาเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งการแปลงช่วงของการวัดคะแนนดังกล่าวสามารถทำได้ 3 วิธี คือ การปรับช่วงของการวัดคะแนนตามช่วงคะแนนที่ใช้วัดให้อยู่ในช่วง 0-1 เหมือนกัน (Scale), การปรับช่วงของการวัดคะแนนตามช่วงคะแนนสูงสุด-ต่ำสุดให้อยู่ในช่วง 0-1 เหมือนกัน (Score) และการปรับช่วงของการวัดคะแนนตามความหมายของการให้คะแนนให้ตรงกัน (Meaning) แต่ในการเปรียบเทียบด้วยวิธีปรับช่วงคะแนนให้มีความหมายตรงกันนั้นจะทำ

ให้มีความหมายการวัดคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกับวิธีการของ BLM มีความใกล้เคียงกันมากที่สุดเมื่อเทียบกับอีก 2 วิธี เนื่องจากมีความหมายตรงกันมากกว่า ในที่นี้จึงทำการเปรียบเทียบโดยปรับจากช่วงคะแนนที่มีความหมายตรงกัน กล่าวคือ

การให้คะแนนของแบบสอบถามนั้นใช้ช่วงคะแนนที่เป็น 1-5 ฉะนั้นจะมีค่ากลางคือ 3 หมายถึงทัศนคติให้ความรู้สึกเฉย ๆ ซึ่งจะมีความหมายตรงกับการให้คะแนนของ BLM ในกลุ่มของคะแนน 12-18 ซึ่งหมายถึงทัศนคติที่มีลักษณะธรรมดาหรือมีสิ่งที่น่าสนใจอยู่บ้างแต่ไม่เด่นชัด โดยค่ากลางของช่วงคะแนน 12-18 ก็คือ 15 ดังนั้นในการเปรียบเทียบผลที่ได้จากทั้งสองวิธีจึงนำช่วงของคะแนนที่ได้มาปรับให้มีค่ากลางของแบบสอบถาม คือ 3 ตรงกับค่ากลางของช่วงคะแนน 12-18 ซึ่งก็คือ 15 ผลที่ได้ออกมาเป็นดังนี้

ภาพที่ 86 กราฟเปรียบเทียบคุณภาพทัศนคติในทิศทางตามเข็มนาฬิกาที่ได้จากการปรับให้ความหมายของค่ากลางอยู่ในช่วงเดียวกันของทั้งสองวิธี

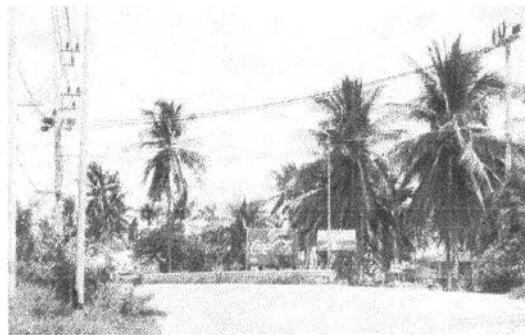

ภาพที่ 87 กราฟเปรียบเทียบคุณภาพทัศนคติในทิศทางทวนเข็มนาฬิกาที่ได้จากการปรับให้ความหมายของค่ากลางอยู่ในช่วงเดียวกันของทั้งสองวิธี

จากกราฟจะเห็นได้ว่าในทั้งสองทิศทางมีเพียงแนวโน้มของกราฟเท่านั้นที่มีความสอดคล้องกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินทิศทางในแต่ละจุดหรือแต่ละภาพแล้วมีเพียงบางตำแหน่งที่ตรงกันพอดี คือ ในทิศทางตามเข็มนาฬิกาตำแหน่งที่ 3 (ภาพที่ 1) และในทิศทางทวนเข็มนาฬิกาตำแหน่งที่ 10 (ภาพที่ 22) ที่มีผลการประเมินคุณภาพทิศทางเป็นเฉย ๆ ในแบบสอบถาม และอยู่ในช่วงคะแนนของทิศทางธรรมดาที่ไม่มีลักษณะพิเศษใด ๆ เด่นชัดในผลจากการให้คะแนนของ BLM แสดงว่าความหมายของทั้งสองวิธีนั้นตรงกันในภาพดังกล่าว

1

22

ภาพที่ 88 ภาพที่มีคุณภาพทิศทางที่ใกล้เคียงกันระหว่างแบบสอบถามและวิธีของ BLM

ส่วนในตำแหน่งอื่น ๆ ที่ยังคงมีความคลาดเคลื่อนกันอยู่มาก ได้แก่ ภาพที่ 21, 23 และ 24 ในทั้งสองทิศทาง และภาพที่ 14 และ 4 ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา โดยผลการประเมินคุณภาพทิศทางที่ได้จากแบบสอบถามนั้นจะเป็นไปในทางบวกเสมอ (สวย) ขณะที่ผลการประเมินคุณภาพทิศทางที่ได้จากวิธีของ BLM จะเป็นไปในทางลบมากกว่า (น่าเกลียด)

ภาพที่ 89

ภาพที่มีคุณภาพทิศทางที่แตกต่างกันมาก ระหว่างแบบสอบถามและวิธีของ BLM เนื่องจากเกณฑ์ให้คะแนนในเรื่องสี

24

23

4

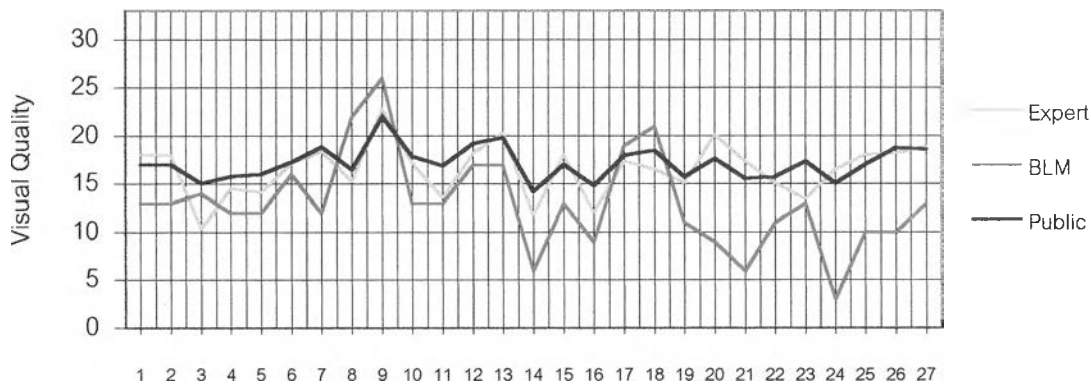
14

ภาพที่ 90 ภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์ที่แตกต่างกันมากระหว่างแบบสอบถามและวิธีของ BLM
เนื่องมาจากเกณฑ์การให้คะแนนในเรื่องการปรากฏของการพัฒนา

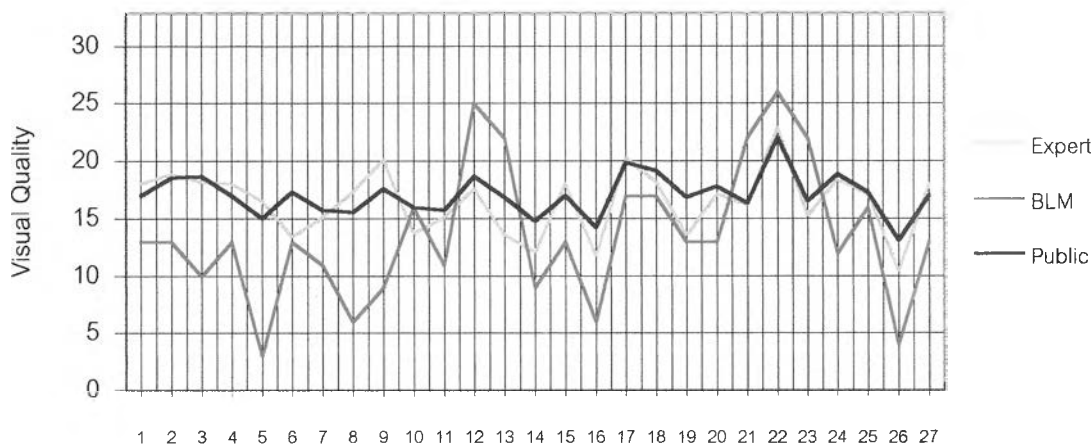
จากภาพ ภาพที่ 4, 14, 23 และ 24 มีผลการประเมินคุณภาพทิวทัศน์ที่ได้จากวิธีของ BLM ต่ำกว่านั้นเป็นผลมาจากเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์ของ BLM ในประเด็นของการปรากฏของการพัฒนานั้นจะให้ค่าเป็น -4 กับภาพในลักษณะดังกล่าว ขณะที่ผลที่ได้จากแบบสอบถามนั้นมีค่าสูงกว่า แสดงว่าคนทั่วไปสามารถยอมรับได้กับการปรากฏของการพัฒนามากกว่าเกณฑ์ที่ BLM ได้กำหนดไว้ ส่วนภาพที่ 21 นั้นเหตุที่ผลการประเมินคุณภาพทิวทัศน์ที่ได้จากวิธีของ BLM มีค่าต่ำกว่าเป็นเพราะเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์ของ BLM ในประเด็นเรื่องสีเมื่อนำมาใช้กับภาพดังกล่าวที่ไม่มีความหลากหลายของสีเลย ทำให้ได้คะแนนในส่วนนี้ต่ำกว่าเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินคุณภาพทิวทัศน์ที่ได้จากแบบสอบถามทำให้มีความแตกต่างกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่าจากการเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพทิวทัศน์ทั้งสองวิธีนั้นมีแนวโน้มของกราฟที่ออกมาถึงแม้จะไม่ตรงกันแต่ก็มีรูปแบบที่ซ้ำกัน คือ กราฟของ BLM จะต่ำกว่าเป็นส่วนใหญ่และจะสูงกว่าในบางจุด ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับผลการประเมินคุณภาพทิวทัศน์ที่กลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกมักจะให้คำตอบว่าน่าเกลียดเป็นส่วนใหญ่ และในจุดที่กลุ่มคนทั่วไปตอบว่าเฉย ๆ หรือสวย กลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกก็มักจะตอบว่าสวยมาก ประกอบกับ

เกณฑ์ในการประเมินของ BLM นั้นใช้เรื่องขององค์ประกอบทางศิลปะเช่นเดียวกับกลุ่มของสถาปนิก-ภูมิสถาปนิก ดังนั้นผลจากแบบสอบถามในกลุ่มของสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกน่าจะมีความใกล้เคียงกันกับผลที่ได้จาก BLM ด้วยเหตุนี้จึงได้นำผลจากแบบสอบถามในกลุ่มของบุคคลทั่วไปและกลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิก มาเปรียบเทียบกับผลของ BLM โดยใช้การปรับให้มีความหมายของค่ากลางที่ตรงกัน ดังภาพที่ 91 และ 92

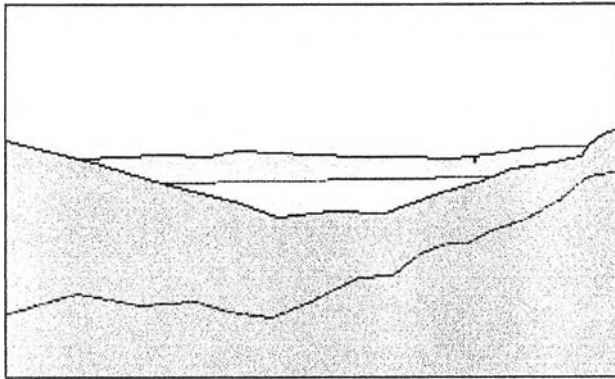
ภาพที่ 91 กราฟเปรียบเทียบคุณภาพทัศนียภาพในทิศทางตามเข็มนาฬิกา ระหว่างกลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิก, บุคคลทั่วไป และ BLM

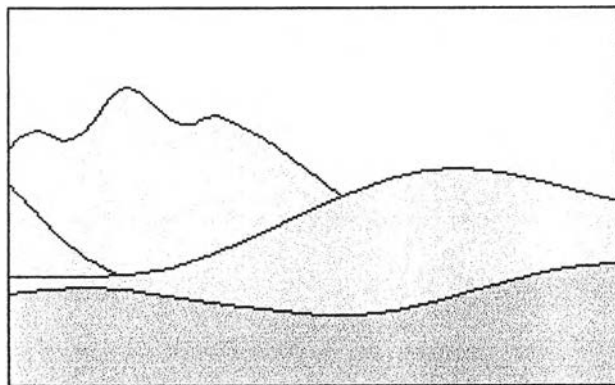
ภาพที่ 92 กราฟเปรียบเทียบคุณภาพทัศนียภาพในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา ระหว่างกลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิก, บุคคลทั่วไป และ BLM

จะเห็นได้ว่าแนวโน้มของคำตอบระหว่างกลุ่มคนทั่วไปและกลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกเป็นไปในลักษณะเดียวกับ BLM แต่ยังคงมีความแตกต่างกันของความหมายอยู่ โดยเฉพาะระหว่างกลุ่มคนทั่วไปกับ BLM ที่มีความแตกต่างของคำตอบมากกว่ากลุ่มสถาปนิก-ภูมิสถาปนิกและ BLM

จากผลการเปรียบเทียบดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า วิธีการประเมินจากแบบสอบถามและวิธีการให้คะแนนด้วยเกณฑ์ของ BLM นั้นมีแนวโน้มของคำตอบที่เหมือนกันแต่ความหมายยังไม่ตรงกัน ซึ่งเมื่อกลับไปพิจารณาที่เกณฑ์ต่าง ๆ ในการให้คะแนนของ BLM แล้วพบว่าในเกณฑ์ที่เป็นลักษณะธรณีสัณฐานของ BLM เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับภาพที่มีคุณภาพทิวทัศน์สูงที่สุดแล้วจะเห็นได้ว่าทิวทัศน์ของสมุญนั้นมีความซับซ้อนและหลากหลายทางลักษณะธรณีสัณฐานน้อยกว่ามาก ดังภาพ

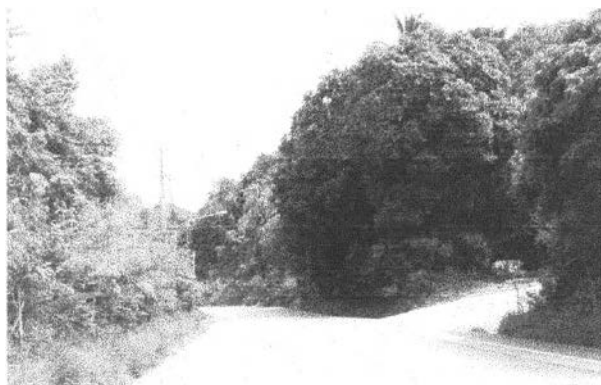

ภาพที่ 93
ลักษณะธรณีสัณฐานของภาพที่มีคุณภาพ
ทิวทัศน์สูงสุดของทิวทัศน์เกาะสมุย

ภาพที่ 94
ลักษณะธรณีสัณฐานของภาพที่มีคุณภาพ
ทิวทัศน์สูงสุดจากเกณฑ์ของ BLM

เช่นเดียวกับเกณฑ์ในเรื่องสีซึ่งในสภาพแวดล้อมของสมุญนั้นก็ไม่มี ความหลากหลายของสีหรือไม่มีความแตกต่างของสีชัดเจนเท่ากับเกณฑ์ที่ BLM ได้กำหนดไว้ เนื่องจากพืชพรรณและสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ดังภาพ

ภาพที่ 95

สภาพแวดล้อมและพืชพรรณของเกาะสมุย
ที่มีความหลากหลายของสปีชีส์น้อย

ภาพที่ 96

สภาพแวดล้อมและพืชพรรณของเกาะสมุย
ที่มีความหลากหลายของสปีชีส์น้อย

ส่วนในเกณฑ์การให้คะแนนของ BLM ในประเด็นของสิ่งที่ยากนั้นก็ยังมีเพียงแค่เพียงหินขนาดใหญ่ในทิวทัศน์ดังภาพที่ 28 เท่านั้นที่มีลักษณะพิเศษ ส่วนภาพอื่นนั้นไม่มีองค์ประกอบใดที่มีความพิเศษเป็นลักษณะเฉพาะที่จะสามารถให้คะแนนด้วยเกณฑ์ดังกล่าวได้เลย แสดงว่าเกณฑ์ของสิ่งที่ยากที่ BLM กำหนดนั้นเป็นเกณฑ์ที่สูงเกินไปเมื่อนำมาใช้กับสภาพแวดล้อมของเกาะสมุยที่เป็นชุมชนที่อยู่อาศัย อาจจะต้องด้วยสาเหตุที่เกณฑ์ของ BLM กำหนดขึ้นนั้นใช้เพื่อพิจารณาให้คะแนนทิวทัศน์ในพื้นที่ป่าเป็นหลักจึงพบสิ่งเฉพาะที่ยากได้มากกว่านั่นเอง

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาลักษณะการปรากฏของการพัฒนานั้น ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบคุณภาพทิวทัศน์ทั้งสองวิธีแสดงให้เห็นว่า คนทั่วไปสามารถยอมรับการได้มากกว่าเกณฑ์ที่ BLM กำหนด ดังจะเห็นได้จากคำตอบของกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ได้จากแบบสอบถามจะมีค่าสูงกว่าผลที่ได้จากวิธีของ BLM ในภาพที่มีลักษณะปรากฏของการพัฒนาเสมอ

ฉะนั้นด้วยเหตุผลทางสภาพแวดล้อมของเกาะสมุยที่ไม่มีความรุนแรงหรือชัดเจนเท่ากับสภาพแวดล้อมที่ใช้เป็นเกณฑ์ของ BLM ประกอบกับความสามารถในการยอมรับระดับการพัฒนาของคนทั่วไปที่สามารถยอมรับการพัฒนาได้มากกว่าเกณฑ์ที่ BLM กำหนด ฉะนั้นในการนำวิธีการให้คะแนนคุณภาพทิวทัศน์ของ BLM ไปใช้จะต้องมีการปรับวิธีการให้คะแนนด้วยเกณฑ์ดังกล่าวให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ตลอดจนความชอบหรืออรรถนียมของคนที่แตกต่างกัน